

LIETUVOS VYRIAUSIAJAM ADMINISTRACINIAM TEISMUI
Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius

Pareiškėjai:

Piliečių referendumo iniciatyvinė grupės koordinatoriai
Nendrė Černiauskienė, Tauras Jakelaitis ir Zigmas Vaišvila,
el.p. ...

Atsakovai:

Lietuvos Respublikos Vyriausioji rinkimų komisija,
k. 188607150, Gynėjų g. 8, 01109 Vilnius, rinkim@vrk.lt

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija,
k. 188605295, Gedimino pr. 53, Vilnius, priim@lrs.lt

S K U N D A S dėl neveikimo

2021 m. liepos 5 d.
Vilnius

1. Piliečių referendumo iniciatyvinė grupė (toliau – Grupė) pateikė Atsakovui LR Vyriausiajai rinkimų komisijai (toliau – VRK) 2021-06-15 prašymą dėl referendumo iniciatyvos (*priedas 1*). 2021-06-29 sprendimu Nr.Sp-170 Atsakovas įregistravo Lietuvos Respublikos piliečių, turinčių rinkimų teisę, iniciatyvinę grupę privalomajam referendumui paskelbti ir patvirtino šios iniciatyvinės grupės įregistravimo aktą (*priedai 2 - 2021-06-29 VRK sprendimas Nr.Sp-170 ir jo priedas Grupės įregistravimo VRK aktas*), nustatė, kad iniciatyvinės grupės teikimu iniciatyvinės grupės koordinatoriais skiriami Nendrė Černiauskienė, Tauras Jakelaitis ir Zigmas Vaišvila. Šį sprendimą ir aktą VRK el. paštu perdavė Grupei.

2. Nurodyto sprendimo priėmimo metu galiojusios Referendumo įstatymo 11 str. 3 d. nustato, kad VRK ne vėliau kaip per 15 dienų nuo šio straipsnio 1 dalyje nurodyto prašymo gavimo dienos savo posėdyje surašo grupės įregistravimo aktą, o šio akto nuorašas ne vėliau kaip kitą dieną po grupės įregistravimo išduodamas grupei ar jos atstovui ir nusiunčiamas Seimo Pirmininkui. Seimo Pirmininkas artimiausiam Seimo posėdyje praneša Seimui apie piliečių reiškiamą iniciatyvą skelbti referendumą.

Tačiau Seimo Pirmininkas nei 2021-06-29 d., nei 2021-06-30 d., t.y. paskutinios Referendumo įstatymo 11 str. 3 dalimi nustatytos dienos, Seimo plenariniuose posėdžiuose nepanešė apie šią VRK įregistruotą piliečių iniciatyvą (žr. 2021-06-29 d. ir 2021-06-30 d. Seimo plenarinių posėdžių darbotvarkes:

https://www.lrs.lt/sip/portal.show?p_r=35727&p_k=1&p_a=sale_darbotvarke&p_moment=20210629;

https://www.lrs.lt/sip/portal.show?p_r=35727&p_k=1&p_a=sale_darbotvarke&p_moment=20210630).

Šios referendumo įstatymu nustatytos normos terminas baigėsi 2021-06-30 d.

Grupei Atsakovai nėra pateikę informacijos, ar VRK perdavė Seimo Pirmininkui šio akto nuorašą, ar tuo atveju, jei šio akto nuorašas buvo perduotas Seimo Pirmininkui, dėl kokių priežasčių iki šiol nepaskelbtas Seimo plenariniame posėdyje.

Pareiškėjai dėl šio Atsakovų tęstinio neveikimo – įstatymu nustatytos pareigos neatlikimo – kreipiasi šiuo skundu į teismą (ABTĮ 17 str. 1 d. 1 p. pagrindas).

3. Pagal LR Konstitucijos 5 str. 2 ir 3 d. valdžios galias riboja Konstitucija, ir Valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, o pagal LR Konstitucijos 29 str. 1 d. - Įstatymui, teismui ir kitoms valstybės institucijoms ar pareigūnams visi asmenys lygūs.

LVAT ne kartą yra pažymėjęs, jog „<...> viešojo administravimo subjektas yra saistomas *inter alia* gero administravimo principo, kuriuo įgyvendinama Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta nuostata, jog visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, reikalavimų. Gero administravimo principas reikalauja, kad valstybės institucijos, priimdamos administracinius sprendimus, veiktų rūpestingai ir atidžiai, taip pat užtikrintų, kad administracinėje procedūroje būtų laikomasi visų teisės aktų nuostatų“¹. Atsakovai be teisinio pagrindo neteisėtai pažeidžia ir nepagrįstai nevykdo 2021-06-29 sprendimo Nr.Sp-170 priėmimo metu galiojusios Referendumo įstatymo 11 str. 3 dalimi nustatytų pareigų.

Nėra jokių teisingumo, protingumo ir sąžiningumo principus atitinkančių priežasčių, įstatymo pagrindų Atsakovams taip neveikti, todėl jie teismo įpareigotini nutraukti neveikimą:

3.1 VRK – pateikti Seimo Pirmininkui 2021-06-29 VRK sprendimo Nr.Sp-170 priedo – „Iniciatyvinės grupės piliečių privalomajam referendumui paskelbti įregistravimo Vyriausioje rinkimų komisijoje akto“ nuorašą;

3.2 Seimo Pirmininką - artimiausiame Seimo plenariniame posėdyje pranešti Seimui apie šią piliečių reiškiamą iniciatyvą skelbti referendumą.

4. Toks Atsakovų neveikimas pažeidžia esminius konstitucinius teisinės valstybės principus - teisėtų lūkesčių apsaugą, teisinį tikrumą ir teisinį saugumą (Konstitucinio Teismo 2013-10-10 nutarimas). Konstitucinio Teismo aktuose ne kartą konstatuota, kad neatsiejami teisinės valstybės principo elementai yra teisėtų lūkesčių apsauga, teisinis tikrumas ir teisinis saugumas. Šie konstituciniai principai suponuoja valstybės pareigą užtikrinti teisinio reguliavimo tikrumą ir stabilumą, apsaugoti asmenų teises, gerbti teisėtus interesus ir teisėtus lūkesčius, vykdyti priimtus įsipareigojimus asmeniui. Neužtikrinus asmens teisėtų lūkesčių apsaugos, teisinio tikrumo ir teisinio saugumo, nebūtų užtikrintas asmens pasitikėjimas valstybe ir teise (*inter alia* Konstitucinio Teismo 2003-03-04, 2013-02-15 nutarimai).

5. Šis skundas dėl neveikimo teikiamas vadovaujantis ABTĮ 2 str. 1 d., 17 str. 1 d. 9 p., 21 str. 1 d. 3 p., 23-25 str., 124 str., Referendumo įstatymo 30 str. 2 d. ir 4 d. pagrindais. Skundas žyminiu mokesčiu neapmokestinamas (ABTĮ 36 str. 1 d. 1 p., 3 p.).

6. Skundą prašome nagrinėti žodinio proceso tvarka, nes byloje nustatinėtinos aplinkybės, kodėl Atsakovai sąmoningai ignoruoja įstatymu jiems nustatytas pareigas.

Remiantis išdėstytais argumentais ir vadovaujantis nurodytais pagrindais, Pareiškėjai prašo Teismo nutraukti Atsakovų neveikimą:

1. LR Vyriausiąją rinkimų komisiją įpareigoti pateikti Seimo Pirmininkui 2021-06-29 VRK sprendimo Nr.Sp-170 priedo – „Iniciatyvinės grupės piliečių privalomajam referendumui paskelbti įregistravimo Vyriausioje rinkimų komisijoje akto“ nuorašą.

2. Seimo kanceliariją – užtikrinti, kad Seimo Pirmininkas artimiausiame Seimo plenariniame posėdyje praneštų Seimui apie šią piliečių reiškiamą iniciatyvą skelbti referendumą pagal 2021-06-29 VRK sprendimą Nr.Sp-170, dėl to sušaukiant neeilinę Seimo plenarinę sesiją.

PRIEDAI:

1. 2021-06-15 Piliečių referendumo iniciatyvinės grupės prašymas, kopija.

¹ Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2015-09-30 nutartis administracinėje byloje Nr. A-1383-525/2015, Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2013-03-26 nutartis administracinėje byloje Nr. A756-708/2013, Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012-10-04 nutartis administracinėje byloje Nr. A502-134/2012 ir kt.

2. 2021-06-29 LR Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimas Nr.Sp-170 su priedu - Grupės įregistravimo VRK aktu, kopija.

3. Skundo su priedais egz. atsakovui, kopija.

Piliečių referendumo iniciatyvinės grupės dėl privalomojo referendumo dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos 9 str. ir 147 str. pakeitimo koordinatoriai:

dr. Nendrė Černiauskienė

Tauras Jakelaitis

dr. Zigmas Vaišvila